

©Krizsa Katalin: Nem gondoljuk – a finnugor nyelvészet cáfolata

Nyest: **Miért gondoljuk, hogy a magyar nyelv finnugor?** 2014. április 9.

Link: <http://www.nyest.hu/renhirek/miert-gondoljuk-hogy-a-magyar-finnugor>

Saját, a belinkelt cikkből vett példáikon bizonyítjuk be, hogy az indoeurópai és finnugor történeti nyelvészet 100%-ban tudománytalan. A korábbi, hasonló című tanulmányomat kibővítettem és átfogalmaztam.

1. rész: „**A nyelvek rokonsága...**” Az a kijelentés, hogy „a helyzet bonyolultságát csak egy szakember láthatja át”, már nem pusztán tekintélyelv, hanem a hatalom börtöne. A tudomány, Magyarországon az MTA, a 150 éves, megkövesedett IND nyelvészetet nevezi szakmának – szakembernek pedig az általuk kiadott diplomával rendelkező személyt. Bármely más nyelvészeti ágazatot, az általában (több) diplomás kutatóval együtt, levegőnek tekint. Az egyetemek közös megegyezés alapján nem válaszolnak semmilyen bejelentésre, hogy elkészült egy tanulmány vagy könyv, ami a hivatalos nyelvészet helyességét kétségbe vonná. Akárkihez fordulsz, nem válaszol – természetesen anélkül, hogy akár a borítólapot látta volna. A válasznélküliség azt jelenti, hogy ilyen dokumentumot elküldeni sem lehet a tudományos intézetekbe, mert nincs kihez, vagy mihez. S bár a tudományos folyóiratokban külföldön sem jelenhet meg ellenvélemény, a Wikipedián az ú.n. alternatívok szemére vetik azt, hogy a „munkáikat nem jelentetik meg a szaklapokban”. A kommunikációs eszközök (pl. internet) szintjén a hivatalos nyelvtudomány képviselői nyíltan, már nicknevek mögé sem bújva piszkolják, lebarmozzák, kocsmafilozófusnak, elmebetegnek titulálják az ú.n. alternatív nyelvészet kutatóit. Az IND-FN alapelveinek megkérdőjelezésről már a saját kereteiken belül, „szakemberek” között sem tűrnek meg egy pisszenést sem. Ez a terror nagyon hosszú idő alatt, 150 éven át alakult ki. Az elhallgatás rafinált fogásainak alkalmazása ma már csak cinikus kísérője a nyílt erőszaknak: mindinkább beleverve a nagyközönség fejébe, hogy az ellenállásnak semmi értelme – de következményei vannak.

Csak naív szobatudósok várhatják azt, hogy a különböző nyelvek azonos-hasonló szavai azonos fogalmakat jelentenének. Például arról fantáziálnak, hogy ha a finn koire = kutya (KR), akkor ez, K/H cserével, a magyar here (HR) szónak felel meg. Nem. Ilyen primitív leegyszerűsítésben a K/H hangváltozásnak semmi értelme nincs. A finn koire a héber kore = széttépő rokonszava. A magyar „kutya” azonban egyiket sem, hanem a héber kat = csoport, falka értelmet hordozza. Meg fogjuk látni, mennyire bonyolult dolog a K/H hangcsere. Amiben szó sincs finnugor hangcsereéről: hanem kétféle K és három különböző H hang a főszereplői egy archaikus afro-sémi nyelvtani jelenségnek.

A K/H csere egyáltalán nem a FN nyelvcsalád bizonyítéka. Miért nem? Mert a finn K – ugyanazonkánál a példánknál – a héberben is K és a magyarban ugyanúgy H-ra változik. Ezzel az erővel a héber is finnugor nyelv volna – pedig a magyar sem az. Vagy talán a magyar a hébernek közeli rokona? Ez sem igaz. Még a többbezes szó-hasonlóságunk és tucatnyi nyelvtani párhuzamunk ellenére sem igaz. A magyar nyelvnek nincs élő, közeli nyelvrokona. Már nem közeli rokonai vannak, ezek a szláv nyelvek. S a szláv nyelvcsalád tagjai, ugyanúgy, mint a sémi nyelvek, a kárpátnyelv ősi szókincsén alapulnak.

A holt ragozó nyelvek (élükön a sumérral), közelebb volnának a protomagyarhoz, de ezeket az IND-FN nyelvtudomány nem képes (nem is lesz képes) megbízhatóan megfejteni. S mi közünk van a **finnugor-mínusz magyar** nyelvekhez? Ezek szintén egy KM-ben túlélő populáció nyelvei voltak, csak hogy *egy korábbi jégkorszakban és nem az utolsóban lakták* be a Kárpát-medencét. Igen, a „finnes” nyelvek megelőzték az európai szubsztrátnyelv kialakulását. E jégkorszak elmúltával, már nagyvadászként, visszatértek az északi régiókba egészen Szibériáig (onnan Amerikába is átjutottak). De már nem vettek részt az eurázsiai nyelvek további kifejlődésében. A „medve kultusz” népe tehát – nem a magyarok.

A kutya, szem, kéz, fenyőfa, hideg-meleg, stb. fogalmak nem ugyanezekkel a értelmekkel jelennek meg más nyelvekben, ahogy a naív szobatudósok elképzelik. A „kutya” más nyelvekben pl. csoport/falka, vagy széttép értelmű. A „szem” lehet mag-alakú, vagy áttekintő.

A „kéz” az a két testrészt, ami kész-ít (T-S/Sz-Z hangváltozási sor). A „fenyő” az tű-fa, de mivel a fény túszerű jelenség, fény-fa is lehet – s a „hideg-meleg”: beborít-körülvesz.

Mindig a közös mássalhangzó váz hordozza azt az értelmet, aminek alapján a mai gyökszavak nagymértékben (20-tól akár 80%-ig) rokoníthatók a különböző nyelvekben. Mi biztosítja, hogy a gyökvázaknak valóban fennmaradt az ősi értelmük? – hiszen ezeket csak mi következtettük ki visszafelé a mai szavakból. Ez igaz, de **a gyöknyelvész mindig a teljes szótáranyagot veszi figyelembe**. Tehát csak akkor fogadja el, hogy pl. a KR gyök biztosan KÖRÖZ-ést jelent, ha ennek egyetlen tö-(gyök-)szó sem mond ellent az összehasonlítani kívánt nyelvekben. És, pl. a KR gyök esetében semelyik nyelvben sem találunk olyan szót, amely ne a körözéssel volna kapcsolatban☺.

A valóságos (a mássalhangzó) hangcserék nem az egyes nyelvcsaládokra jellemzők, mert bármely hangcsere megjelenhet bármelyik nyelvben. Feltéve persze, hogy az a nyelv egyaránt tartalmazza az ősi és az újabb rokonhangot. Sőt, ha elég hosszú ideig fennmarad egy nyelv, akkor azonos nyelven belül is lejátszódnak a cserék. Az IND-FN nyelvészet tehát azt is „kimutatja”, hogy a nyelvek saját maguknak is rokonnyelvei☺.

A hangváltozások okáról, azok kronológiai sorrendjéről, geológiai megjelenéséről IND nyelvészetnek fogalma sincs. Természetesnek veszi, hogy okokat (pl. hogy **miért** változik a P hang F-re, a T hang S/Sz-re, D-re, majd Z-re) nem is kell keresni. A „szabályos hangmegfeleléseket” valamiféle közlekedési lámpának vélik, ami zöldet mutat a nyelvészeknek: erre, uraim, tessék – erre van a nyelvrokonság.

Ahol a mondvacsinált nyelvcsaládok rokonítási érvei hiányosak (s elsősorban a magánhangzók körül vannak bajok), ott az IND nyelvészet **fonológiai érvekkel indokolt álszabályokat** talált ki. Pl. azt, hogy a finn K-ból csak akkor lesz a magyarban H, ha mély magánhangzó (a, o, u) követi – de ha magas (e, i), akkor a magyarban is megmarad a K.

A fonológiai érveknek azonban (a mássalhangzók cseréjével ellentétben) nincs valóságalapjuk. Hiszen a szavak, a nyelvfejlődés kezdetén mind egyszótagúak voltak és a már meglévő magánhangzókat mind felvették. A mássalhangzók tehát nem aszerint cserélődtek, hogy milyen magánhangzó-környezetbe kellett beilleszkedniük. Annál is kevésbé, mert a „finnkori” beszédkezdet idején még sem a zöngés mássalhangzók, sem az F nem voltak meg (a finnben azóta sincsenek) – és a magánhangzók kiejtése is eltért.

A magánhangzókkal való trükkösködés elsősorban az FN nyelvészetre jellemző. Azért találtak ki álszabályokat, mert nagyon kevés a bizonyító anyaguk – azt a pár szót akárhogyan is be lehetett skatulyázni. Próbálnák meg ugyanezeket a lötyögő érveket („azért vannak kivételek”, „az eredeti szó már biztosan kikopott, azért nem találjuk”, „feltesszük, hogy megváltozott az eredetileg magas magánhangzó ebben a szóban...”), stb. Próbálnák meg mindezt a héber-magyar összehasonlításnál alkalmazni, ahol kb. 4000 rokonszavunk van.

Alcím a Nyest cikkében: **„Hogyan állapítható meg két vagy több nyelv rokonsága?”**

A ház és a német Haus szó rokonítását az IND-FN nyelvészet kizárja. A cikkíró tényként jelenti ki: a Halotti beszédet (i.u.1200) megelőző, ki tudja hány évezredben a német protonyelve biztosan külön fejlődött a magyar protonyelvétől. Tehát, azt állítja, sehol nem lehettek egymás közelségében. Milyen alapon állítja ezt? Csak úgy... A keltákról tudjuk, hogy a KM-populáció része voltak. A magyarokról a cikkíró is tudja, hogy genetikailag Európából származnak. A finnugor nyelvészet azonban, amely lecövekelt a 150 éves, végképp elavult „nyelvtudomány” mellett úgy tudja, hogy a magyar nyelvet keletről hozta be egy „honfoglaló” populáció. Ezesetben viszont a többségben levő KM lakosság, a „testileg magyarok”, **le kellett volna cserélnék az „ismeretlen” nyelvüket** a honfoglalóknak szintén ismeretlen! de magyarnak **feltételezett** nyelvére.

A túlnyomó többség azonban soha nem cserél nyelvet. Akkor se cserél nyelvet, ha az uralkodó rétegek ezer éve nyomorítják. Uralkodott itt már a római (latin), a német, az orosz – mégse cserélte le senki a magyar nyelvét. Annyi mindenesetre biztosra vehető, hogy egy, szintén ragozó nyelvű törzs jött „honfoglalni”. Mivel a mai nyelvtanok még nem voltak kialakulva, némi mutogatással többé-kevésbé meg is érthették egymást az őslakókkal. Két emberöltő után (kb. 80 év) – akár közös nyelvet is beszélhettek.

A cikk által felhozott példák következnek: KOTA és HÁZ. A piros szó mindig héber.

A HSz/HZ gyök...	a finnben KT volna?
havu = rejtett /a hó alatt/ <i>normál héber H</i>	kat=megfog, kitá=levágta <i>a régi héber K</i>
hosze = oltalmat talál <i>normál héber H</i>	kat = csoport, falka <i>a héber K/Ch</i>
ház /hó-z/ <i>normál magyar H</i>	kota /vagdosott, kötözött anyagból készült/

A finn kota=kunyhó párhuzamba állítása a magyar ház szóval 100%-os szócsere-tételez fel. A kota=kunyhó, sátor. A KT ház gyöknyelvészeti értelme, mindhárom nyelven: *szétvagdalt és / vagy összekötözött* dolog. Így készül a sátor és a kunyhó. Az indoeurópainak tekintett Haus / house / huis (holland) / hus (svéd) értelme más: *ami befed*. S a magyar ház is, amely a Z hang késői megjelenése folytán a legfiatalabb a sorban – idetartozik.

A finnben soha nem volt Z (s további 5 mássalhangzójuk is hiányzik). A kota és a ház nem rokonszavak. A „ház” az indoeurópai csoportba tartozik. S nemcsak a ház, hanem a magyar szókinccs további, minimum 15-20%-a is megtalálható az IND nyelvekben. Csakhogy nem mi vettünk át szavakat ezektől a max. 1000 éves keveréknyelvektől, hanem fordítva.

Magyarázatra szorul, hogy miért a legfiatalabb a ház (és a víz) az indoeurópai szavak között? Azért, mert a Z a délvidékről származik, és a magyar nyelv – az avarok bejövételével – még ehhez is hozzájutott. (Még az időszámítás után is volt nyelvi kapcsolata a déli régióval.)

A KT gyökszavai a magyarban: két (kettő), köt, kút. A héberben T-ből is kétféle van. A kat = nyél, fogó, és a kitá = el-, levágta szavakat a régi T-vel, míg a kat = falka, csoport szót az újabb (keményebben is ejtett) T-vel írjuk.

És most jön a leleplezés: **Jakab László, Finn-magyar diákszótár**, 2007, 166. old. alul: KOOTA = összegyűjt, -szed, -rak, -állít, koottu = összegyűjtött. Lei-kattu = vágott. Kota=kunyhó, sátor. Tehát a KT gyökszavai mindhárom nyelven ugyanazt jelentik.

Több fejezeten át, sok példával fogjuk bizonyítani, hogy az **IND-FN nyelvészet az előre kimondott nyelvcsaládokra utólag fejlesztett ki mondvacsinált rokonítási szabályokat**.

A cikk 4. bekezdése: „**Hogyan bizonyíthatjuk...?**” „Ez a módszer a világ minden nyelvére egyformán alkalmazható” – ígéri a cikkíró. (A szabályos hangmegfelelésekről van szó.) A cikk által felhozott angol (A) és német (N) példák mellé feltettük a héber (H) és a magyar (M) rokonszavakat is.

A	N	H	M	rokonság
A v ~ b biztos, a gyöknyelvészetben is elismert hangváltozás. Csak arra kell vigyázni, hogy ez a b/v változó hang és nem az o/u/w triász w-je.				
sík, síma, egyenletes		kő	kemény, nehéz, sötét színű	
even	eben	even	ében /forró égővi fa/	ANHM
sír /temet/	sír /temet/	elkaparta, gereblyézte	garáf=elgereblyézte	
grave	Grab	garád, garáf	gereblye	ANHM
7	7	7, sav=ismétlés	sav=visszatérés /böfög, hány/	
seven	sieben	seeva /a Hold járása/	sáv, sav, savanyú	ANHM
A felsorolt példák nemcsak az angol és német nyelv rokonságát igazolják, hanem azt, hogy ezen az alapon a magyar és héber is beletartozik az IND nyelvcsaládba.				
Az y ~ d hangváltozást a gyöknyelvészet (egyelőre?) nem ismeri.				
nap	nap	dáj! = elég!	téah=határt jelöl ki	lágý H

day	Tag	dáj! téah	tag /rész/, teg-/nap/, tág	NHM	
út, távolság, mód		–	ój!=jaj, aká=ölyv		
way	Weg /svéd wag/	nincs szókezdő W	wáj, wág, wég	ANM	
Az y ~ d példákat csak a teljesség kedvéért – mivel a cikkben szerepelnek – tettem fel.					
A gyöknyelvészet p ~ pf hangváltozást nem, csak p/f -et ismer.					
A német pf variánsokat az f megjelenésekor kialakuló átmeneti kiejtési variánsnak tartom.					
alma	alma	piapúa=terjengő /duzzadt/	puf=puff hupál=leesett	lágý H	
apple	Apfel	piapúa, hupál	püffed, puff-oppál!	AN ~ HM	
ösvény	ösvény	csík-terjed, lépés	T/D és T/Sz hangváltozás is van		
path	Pfad	pász, pesz'á	pad-fed, pászta	ANHM	
serpenyő	serpenyő	pone=átfordul puná=üres	puná = üres		
pan	Pfanne	pone, puná	pina, puna	AH ~ NM	
aprópénz		pnína=gyöngyszem pním=a belseje	pinka=tányér /peng/	K/G hangváltozás	
penny	Pfenning	pnína /apró/, pním	peng, pengő	ANM ~ H	
A „path” mind a négy nyelvben rokonszó. Az „apple” csak távoli rokonságban van a HM értelmekkel. A „pan” a német szóval közeli, a HM-mel csak távoli rokonságban van. A penny-Pfenning-pengő újkori nemzetközi szavak, de a héberrel is van értelmi rokonságuk. A felsorolt példák sem teszik lehetővé a magyar és a héber elkülönítését az IND nyelvektől.					
Az s(s) ~ t(t)hangváltozás kronológiailag fordított irányú volt: az angol szó az idősebb					
jobb	jobb	a héberben és a magyarban sem hasonló nyelvtani			
better	besser	szerkezet, sem rokonszó nincs			AN
A magyar VÍZ szónak az angol-német-holland-svéd, továbbá a héber, dravida, finn, szláv változat egyaránt rokonszavai.					
víz	víz	meví=visz, wádi=völgy-vízfolyás	weszet = rendszer		
water	Wasser	meví /vivő/, wádi	/ki/wet, wesz-wisz, wíz	ANHM	
Megjegyzés: 1. a héber me- csak igei előrag 2. a w-vel kezdődő héber szavak jövevények.					
A finn wesi = víz (visz), weten = vízbe (vet-en). A dravida vid és a szláv voda is víz. A fentiek közül a finn és az angol szavak a legősibbek, míg a mai magyar (a későn megjelenő Z miatt) a legfiatalabb. A magyarban azonban (Wikiszótár: ősmagyar: vede) a víz szót a szlávnak vélhető „vede” előzte meg. Látható azonban, hogy a „vede” a magyar vitte-veti zöngésült változata. S mivel ennek emlékét ma is őrzi a vidjed-vidd (a víz felszólító alakja) a vede is magyar szó volt. És szláv is egyben? Igen. A magyar és a szláv közös töről fakad.					
A magyar víz szónak tehát az ősmagyar változat, az angol, német, holland, svéd, finn, szláv, a dravida vid és a héber me-ví, mind rokonszava. E szavak a legismertebb hangváltozások „mentén”, fő tulajdonságaival jellemezték a vizet. S ez a sorozat a magyarban mind fenn is maradt: kivet, vedd-vidd, visel, vesz-vész (elveszejt), visz, vivő, váz (viziút)-vezet. A VÍZ példája egymagában is bizonyíték arra, hogy a fentiek közül a magyar a legősibb nyelv.					

Tizenegy angol-német szópárosnak kerestük meg a héber és magyar rokonszavait. 5 esetben találtuk azt, hogy a párosoknak (sír, 7, alma, ösvény, víz) mind a négy nyelvben biztosan megvannak a rokonszavaik. Csak két esetben nincs magyar, ugyancsak két esetben nincs

héber rokonszavak. Most már értjük, hogy az IND nyelvészet miért különíti el kizáró módon, miért nem foglalkozik egyáltalán a magyar, a sémi és a „finnes” nyelvekkel?

„**A h-val kezdődő magyar szavaknak a finnben...**” – a cikk így folytatódik: gyakran találunk olyan megfelelőt, amely K-val kezdődik. A kérdés az, hogy mit ért a FN nyelvészet „megfelelő”? Nyilván a saját kritériumai alapján megfeleltethető szavakat. Meg fogjuk mutatni, hogy az általuk felsorolt 18 példából csak a 5 esetben volt igazolható a K/H hangváltozás és további 2 esetben lehetséges. Kettő pedig értékelhetetlen volt. Tehát 18 tételből maximum 7 esetben található K/H hangváltás. Talán ennyit is elfogadhatnánk a bizonyítéknak, hogy a magyar is a finnugor nyelvcsaládba tartozik? Ennyit sem.

Mert külön a magyar-héber és külön a finn-héber között mindig fennáll a rokonság. Mintha a héber sokkal inkább a finnugor nyelvcsalád tagja volna, mint a magyar. A K/H hangváltás tehát nem kapcsol össze semmiféle nyelvcsaládot, csak archaikus nyelvtani jelenségek maradványa.

A héberben háromféle H van: a lágy, a normál H és a K/Ch változó hang. A magyarban kétféle H van (lágy, mint pl. a méh és normál, mint harag szóban) – s a Ch hiányzik.

A héberben a K-ból is kétféle van: a „rég” K és az újabb K/Ch változó hang. Ez utóbbi azonban, szókezdőként, csak K lehet. Régen a magyarban is kétféle K volt.

A finnnek 400 évvel ezelőtt még nem volt írása – csak egyféle H-t és egyféle K-t ismer. Ha volt is többféle, nem tudhatjuk, mert ma már nem különbözteti meg őket. Annyi biztos, hogy a finn K-ból (amikor valóban H-ra változik), a magyarban „normál” H lesz.

A távoli nyelvrokonságunk megvan ugyan a finnes nyelvekkel, de genetikai rokonság már nem mutatható ki. **(A vizsgált 6-7 ezer éven belül nem mutatható ki! Mire elég az? Miért nem ötezer éves szakaszonként vizsgálódnak hátrafelé, 5-10-15... s minimum 30.000 évig?)**

Már gyanítjuk, hogy a finn nyelv közelebbi rokona a hébernek, mint a magyar. Ennek az lehet az oka, hogy a „magyarféle” protonyelv csak az utolsó jégkorszakban került le a délvidékre, de a „finnes” már egy korábbiiban – s valószínűleg szintén a KM-ből. A sumér is onnan? Onnan, vagy kissé délebről. A finn protonyelvével együtt? Ezekre a kérdésekre sumér-korabeli csontvázak genetikai vizsgálata adhatna választ. S azokról mit tudunk? Süket csend.

A KM-ben kialakuló magyarság a nyelvét is itt fejlesztette ki. Nem cserélte le soha semmire. Ilyen nyelvet, mert tényleg nincs párja, sokezer év alatt sem lehetett volna kifejleszteni. Szerintem is azonos európai szubsztrátnyelvvel, vagyis annak közvetlen leszármazottja. Ha látnád azt, ami én, hogy a héber szavak előragjait a szó végére, **utóragnak** átfordítva, mennyi régies, de ma is érthető magyar szót kapunk! (pl. tafúah=dagadt, felfűjt ~ FÚHATA)!

Én is tudom, Te is tudod. Miért szégyelled, hogy a KM a központ és Te pont ott vagy? Mindig van egy legrégebb. Igen, az a finnes. A jégkorszakokban mindenki délebbre húzódott. De a finnesek nem a KM-en keresztül tértek vissza északra, hanem keletebbre vették az irányt. „Kiugrottak” az eurázsiai nyelvek további fejlődéséből és saját utat jártak be.

S van európai mintára kifejlődött legrégebb nyelv is – ez a magyar.

A 18 példa részletes tárgyalása következik. A magyar- finn szavak héber rokonait is feltettük.

magyar M	finn F	hasonló magyar	rokonság
hoder, hadár=behatol, -t	kunász=egybegyűjtött K/Ch	hat = fél /tőle/	hunta-junta
1. had	kunta=közösség T/Sz hangvált	hat /rá/	MH és FH
A had és kunta nem rokonszavak, de külön-külön rokonszavai a hébernek. A finn és a magyar szó között feltételezett K/H hangváltozás tehát nem létezik.			
hadál = felhagyott vele	kid=baj, szerencsétlenség K/Ch	k’ di=hiába, had=éles, hegyes	
2. hagy /hadj/ Gy=DJ	kadota = elveszt	kudarc, kígyó	MH és FH
A magyar és a finn nem rokonszavak – de külön-külön rokonszavai a hébernek.			

<i>A FN nyelvészet által feltételezett finn-magyar K/H hangváltozás nem létezik.</i>			
hajá = feléledt	kájic=nyár, kijef='éli világát'	J/L igeképző csere	
3. haj-nal /hajt/	koitto, /koi=első napsugár/	kéj, kél /Nap/	MFH?
A magyar, finn és a héber olyan távoli rokonszavak, hogy <i>a példa nem értékelhető.</i>			
hál = vonaglik	kol=mind, az összes K/Ch		
4. hal /a parton/ <i>normál H</i>	kala = hal /sok hal/	hál /fekszik/	MFH
halál=üreg, halott, holttest	kalá=pusztulás, hole=beteg	K/Ch	
5. /meg/hal /már hallgat/	kuola = meghal	hall	MFH
<p>A 4. és 5. szavai mindhárom nyelvben értelmi kapcsolatban vannak egymással. A FN nyelvészet által <i>feltételezett K/H hangváltozása létezik, de az nemcsak finn-magyar, hanem a héber-magyar viszonylatban is igaz.</i></p> <p>Az ősi értelem: sok hal / partravetett halak – a „halál”. A finn szókezdő K akkor változik a magyarban H-ra, ha a héber rokonszó K/Ch-val kezdődik. Azt már sejthetjük, hogy a K/H cseréknek a kora-nyelvtanokban találjuk meg a forrását. A héber k- ált. viszonyító előrag = olyan, mint, ami, ahol, stb. (Az ősi k- előrag eredete talán a ko-kov /a kő/.) Ha egy normál H-val kezdődő szó k- előragot kap, hehezetes K-t ejtünk.</p> <p>A „déli” előragok, nemcsak ez, gyakran végleg felragadtak és önálló szó jött létre. Pl. halá = megbetegedett, vonaglott – k'halá = olyan, ami vonaglott – kalá = elpusztult. Így lett a halból a kala és így jöhetett létre a kuola = /meg/hal szó is a finnben.</p>			
halil = furulya	hilhin = zenét szerzett	lágý H	
holel = elbolondít	huilu, -a = furulya, -ázik	halél = dícsóít	
6. hall /ha „magától”: bolond/	kuulo=hallás, kuuleel=hall	kellem?	MFH
<p>Az L a finnben is igeképző. Hal+plusz 'l': hal-ol: halszerűen tesz, vagyis hallgat. A hal-hall-hallgat-halott (a hal és a halott hallgat) mindhárom nyelvben összekapcsolt fogalmak.</p>			
holech=megy lágý kezdő H	kalech=menj! mindkettő K/Ch		
holed = fúr <i>normál H</i>	koleh=folyik, áramlik <i>norm H</i>	jaréah=Hold	
7. halad	kulkea = megy, vándorol	Hold /járó-ka/	MFH
<p>A halad szó is rokon mindhárom nyelvben. <i>Megvan a K/H csere is: finnben és héberben K – a magyarban H.</i> Itt azonban másféle nyelvtani jelenség lesz az ok.</p> <p>A lágý és normál H valószínűleg csak 3-4000 évvel ezelőtt, az igemódok kifejlődésekor különült el. A héber határozott névelő ha = a, az (a magyarban leesett a H). A határozott, befejezett tényként érzékelt <i>múlt idő</i> a héber igemódokban lágý hx- előragot kap. A felszólító mód, héberben és magyarban egyaránt, azonos a jövő idővel: „meg fogod csinálni!”. Parancsoló mód is van (csináld!) mindkét nyelvben, ami nem azonos a felszólító mód = jövő idővel. Ilyenkor a lágý H is változhat K-ra, pl.: holech = megy – kalech = menj! A finn kulkea tehát eredetileg „vándorolni fogsz”, „folyton vándorolsz” értelmű lehetett.</p> <p>Bizony, a K/H hangcsere az előre kiosztott finnugor nyelvcsalád utólagos „bizonyítéka” – akar lenni. Ha a héber nyelvet is bevonták volna a vizsgálatba, mint látható, összeomlott volna a kártyavár. Pontosan ez az oka, hogy a sémi nyelveket semmilyen más nyelvcsalád semelyik nyelvhez nem hasonlítják.</p> <p>A finn írásbeliség csak 400 éves, amikor nem emlékezhetek már a 2-4000 évvel azelőtt beszélt nyelv archaikus nyelvtanára. A magyarnak biztosan több, mint 1000 éves az írása. A KM rovást (amely min. 7000 éves) mégsem kutatják, de még a 2000 éves avar rovást sem, hanem szent borzalommal dobják félre. Az archaikus nyelvtant pedig jelenleg csak a nyelvi</p>			

<p>hagyományokat pontosan őrző héberből lehet kikövetkeztetni.</p>			
hilazón = hályog, csiga		igeképző vált. J/L	
halak=síma, helek=a része	klúv = kalitka /bezár/ K/Ch	haláv, -i=tej, tejszerű	
8. hályog /Vas m: hálog/	kalvo=vékony bőr, membrán	héj, háló	MFH
<p>A finn és a magyar szó távoli rokonok. A feltételezett K/H hangváltozás nem bizonyítható.</p>			
hamilá = bekecs	kamit = gyűrött, ráncos	K/Ch	
hemír = felcserél	kamár=boltozat, domborította	kamur=boltozatos	
9. hám-lik	kamara = kemény bőr	kamra	MH, FH
<p>A hámlik és a kamara nem rokonszavak, de külön az MH és az FH azok. A feltételezett K/H hangváltozás, a finn és magyar szó között, csak látszólagos.</p>			
hunád = eltávolított	kás = szalma, kase = nehéz		
heníd = mozgat	hanaá = mozgásba hozás	lágý H	
10. hangya /handja/	kusi-ainen /szalmaszál mozgató/		MH, FH
<p>A hangya és a kusiainen csak félig rokonszavak, de az MH és az FH egészen azok. A finn-magyar K/H hangváltozás azért nem létezik, mert a finn „hangya” összetett szó, amelynek első tagja, a „szalma”, nincs kapcsolatban a magyar hangyával.</p>			
sosze=kifoszt, ses=hat /6/	seeva = hét /7/*	saszúa = felhasadt	
sas	seiske, seitsemän /7/**	sás, sívó /süvölt/	
hatá=vétkezett, het=bűn	kos=rúd, kase=kemény	hat=fél tőle, kos=rúd K/Ch	
11. hat /6/*	kuusi /6/*	hat rá, hát/ba támad/, kos/szarv/, kés	MH, FH
<p>*A ragadozóknak 6 metszőfoguk, a rag. madaraknak 2x3=6 karmuk van. **Heten vannak a gonoszok. A 6 és 7 számnevek ősi képe mindhárom nyelven ragadozók támadása. A magyar hat /6/ és a finn kuusi /6/ nem rokonszavak, de külön az MH és az FH igen. Mivel a kis számnevek a nyelvekben eredetileg nem számokat, hanem csak olyan dolgot jelentettek, ami arra a számra emlékeztetett, meg kerestük a 'hat' és a 'kuusi' valódi értelmét. Ez viszont eltérő a két nyelvben – a K/H hangváltozás csak látszólagos.</p>			
hár = hegy	lágý H	kulám = mind, az egész	K/Ch
herim = felemel	lágý H	olám=világ, örök /k'olám/	L/R igeképzők cseréje
12. három	kolme /3/	halom	MFH
<p>A három, hár /hegy/, kolme /3/ és a halom rokonszavak. Közös értelmük: letről-fel-le. K/H hangcsere létezik, de nemcsak finnugor sajátosság, hanem a k- előrag felragadásán alapul.</p>			
hoder=behatol	normál H		
had = hegyes, éles	kás = szalma régi K	kos=rúd, kás=szalma	K/Ch
13. hegy /hedj/	kusi=rakás, halom, kazal	kés, kas /gabonátároló/	MH, FH
<p>A hegy és a kusi nem rokonszavak, de külön az MH és FH azok. A K/H hangcsere nem létezik.</p>			
hor = lyuk	normál H	kore=ás /közösül/ K/Ch	
hore=nemző, szülő	lágý H	kerí=magömlés régi K	
hara=terhes /nőstény/	lágý H	kore = széttép régi K	kat=falka, csoport K/Ch

14. here	koira=kutya, koiras=hím	kutya	MH, FH
A here és a hím mindhárom nyelven rokonszó, de a here és kutya csak a finn nyelven belül az. <i>A feltételezett K/H hangcsere nem létezik.</i>			
15. A cikk négy magyar kérdőszó ho- előtagját a finn ku-val igyekszik – a finnugor nyelvcsalád bizonyítékaként – párhuzamba állítani. Mivel a cikkben megadott ku-ssa , ku-hun 30.000 címszót tartalmazó szótárumban nincs meg, a ku-sta pedig mást jelent, így csak a finn ku-ista =hogyan? szót tudom figyelembe venni.			
<i>hala = tovább</i>	<i>misus = tapogatózás</i>		
<i>hol?</i>	<i>missä = hol?</i>		
<i>hone=táborozó</i>	<i>miste = tér, terület</i>		
<i>honnan?</i>	<i>mistä=honnan? hunni=hun</i>	hun fészkel?	
<i>hove = bújik, rejtőzik</i>	<i>m'nánéa=mozgat, mahane=tábor</i>		
<i>hova?</i>	<i>minnä? mihin?</i>		
Ezt a három példát csak tájékoztatásul tettem fel.			
<i>hoge = gondolkodik</i>	<i>k-=mint, ahogy, kén=igen, alapzat</i>	<i>K/Ch</i>	
15. hogyan? <i>haéch=hogyan?</i>	ku-inka = hogyan? kuin = mint		MH és FH
A hogyan és a kuinka nem rokonszavak, de <i>a szóeleji K/H változás megvan. Az ok a héber k-előrag felragadása a finn – s a héber ha? kérdőszó kapcsolódása a magyar kérdőszavakra.</i>			
<i>hamuk = domborulat</i>	<i>kamur = ívelt, boltozatos</i>	<i>régi K</i>	
16. homlok	kumara = görbe, hajlott		FH
A homlok és a kumara csak távoli rokonszavak – <i>a példa nem értékelhető.</i>			
<i>al = -on, -rá, aláj = rajtam</i>	<i>ken = fészek régi K</i>		
<i>hen = kellem /szaglás/</i>	<i>koni = kúpalakú régi K</i>		
17. hón-alj	kain-alo		MH és FH
A hónalj és a kainalo nem valódi rokonszavak, de külön az MH és FH azok. <i>A K/H hangváltozás azért nem valóságos, mert a szóösszetétel első tagjának más az értelme.</i>			
<i>hudál = otthagytott</i>	<i>kas = szalma régi K</i>		
18. húgy /hadj/	kusi = húgy /szalma-i: színű/		MH és FH
A húgy és a kusi nem rokonszavak – <i>a K/H hangváltozás nem valódi, csak látszólagos.</i>			

A cikk további bekezdése: „**Ha a magyarban az első és a második szótag határán Z áll...**” akkor helyette a finnben sokszor T van – mondják. Ha a második szótagban 'i' magánhangzó van (tehát melléknévről van szó – Krizsa) akkor a finnben „az S hang T-re változott”. Először is, az S hang, visszafelé, soha nem változik T-re. Csak az ősi T változhat S/Sz-re és később Z/Zs-re is – fordítva ez nem létezik.

Ehhez hozzáveszik az előző fejezetben tárgyalt finn-magyar K/H cserét, és így folytatják: „természetesen ezt nemcsak a magyar és finn, hanem a többi uráli nyelv vizsgálatából tudjuk”. Csak azt nem tudják, hogy a héber-magyar viszonylatban mindez ugyanúgy fennáll. Ezen az alapon a héber is a finnugor nyelv lehetne...

Az IND (eredetileg *indogermán*) nyelvészet „nem akart foglalkozni a sémi nyelvekkel”. S akkor ez marad a nyelvészet „haladó hagyománya” mindörökké? Valaki ismer egyetlen okot vagy érvet, hogy miért nem vonják be a vizsgálatba az afro-sémi és a közel-keleti nyelveket?

Nem hallottak még arról, hogy az akkád-héber-arám-arab kultúra megelőzte a görög-latint, ami pont az előbbi SZOMSZÉDSÁGÁBAN is alakult ki? A görög-latin kultúra Mezopotámia örököse. Mindent onnan vettek át – a sémi nyelveken keresztül, s általuk is továbbfejlesztve: az államvezetési / jogi / matematikai / természettudományos / mezőgazd. ismeretek több könyvtárni anyagát – a kidolgozott törvényekkel együtt.

magyar M	finn F	hasonló magyar	rokonság
		poszel=tönkretesz	
pozer=feloszlat, szétszór	patúah = nyitott	peszel = szobor	T/Sz/Z hangvált
fazék	pata /nyitott/	föz /megdermeszt/	MH és FH
<p>A fazék és a pata egyáltalán nem rokonszavak, de külön a magyar-héber és finn-héber azok. A magyar fazék szó nem finnugor eredetű.</p> <p>Az a FN szabály, hogy ha a magyarban az első és a második szótag határán Z van, akkor a finnben sokszor T – minősíthetetlen amatőrízmus. Kezdjük ott, hogy ez megint csak fordítva lehet. A hangváltozások időbeli sorrendben jelentek meg az emberi beszédben.</p> <p>A T-S/Sz-Zs/Z sor első tagja az ősi T volt. Ez a hang minden nyelvben megvan. Az S/Sz páros későbbi, és a Zs/Z a legfiatalabb. Az S/Sz párosból előbb az S került használatba. Ez még megvan a finnben, de Sz már nincs – nem is beszélve a késői Z-ről. A magyarban azért van meg minden alap-mássalhangzó, mert az egy teljesen kifejlődött nyelv. A „finnes” nyelvekből meg azért hiányzik 6 mássalhangzó (B/V, C, G, F, Sz, Z), mert a hangváltozások legnagyobb része soha nem jutott fel a távoli északra. Olyan nyelvcsaládba besorolni a magyart, amely még ma sem tartalmazza a mássalhangzók 1/3-ad részét...</p>			
k'- = mint, ami, osze = készítő, csináló		K/Ch	
kéz /kész-ít/	käsi = kéz-i /milyen?/	a finnben nincs Sz	MFH
kat=csoport, kítá=szétvágta	kat = fogó, nyél	K/Ch és régi K	
két-kettő, ketté /szét/	kät-en=kéz-be?	a kéz: fog-on	MH és FH
<p>A finn käsi a k'- előragot tartalmazó k'osze = ami csinál – héber szóval – „azonos”?</p> <p>Helyesebb azt mondani, hogy az eredet közös. A käten azonban még a kéz ősi felfogását őrzi: a kat = nyél, fogó. A gyöksszavak belső hangváltozásaira a magyarban is sok példa van (még több, mint a finnben): kész-itő / kéz – vitte / vidd / vigye (vidje) / visel / visz.</p> <p>A következő FN szabály: ha a második szótagban 'i' van, a finnben az i előtt álló T hang S-re változik. Mit jelent az, ha a második szótagban i van? Azt, hogy a tőszó i melléknévképzőt visel. Az 'i' a finnben is melléknévképző volna? Igen. Nagyon sok nyelvben: az i kozmopolita. S egy szó akkor is őrízheti még az archaikus alakját, ha ma már nem érezzük melléknévnak. (Az IND-FN nyelvészet még mindig nem jött rá, hogy az archaikus nyelvtanokat is kutatni kellene.) S a régies melléknév-alakban miért nem az ősi T van, miért az újabb S? Azért, mert az ókori nyelvtanok idején már nem az ősnyelvet beszéltek – már az is egy fejlettebb beszédkultúrát jelentett.</p> <p>A magyar kéz szó nemcsak a finnugor nyelvekben közös.</p>			
maze=csepegő	mesi, mesii=selyem, -es	mész–mez /burkol/	S/Sz-Z hangvált
méz	mesi, hunaja = méz	mász/ik/–máz/ol/	MH és FH
<p>A méz és a finn mesi nem rokonszavak, de külön az MH és FH azok. A magyar méz szó nem finnugor eredetű.</p>			
záz=elmozdul, -t	sot=vessző, sitá=módszer	sit, sut=betesz, betett	T-S/Sz-Z hangvált
száz	sata	sut/-ba dob/, satu	MH és FH

Mindkét szó, a magyar és a finn is a nagyságrend váltás emlékét őrzi: a száznál függőleges vonalat húztak. Az MFH távoli – a finn sata és a magyar sut-satu közeli rokonszavak. <i>A magyar száz szó nem finnugor eredetű.</i>			
meví = visz, vivő, weszet=rendszer			
wíz	wesi = víz	T–S/Sz–Z hangváltás	
novet=csírázik	m`vate = kiejt	a me-, m'- csak előrag	
/ki-/wet	wet-en = víz-be		MFH
A víz, finn vesi, héber me-ví és angol, német, holland, svéd megfelelőik mind rokonszavak. A víz, vesi, veten V hangja az IND nyelvekből ismert O/U/W triász W-je (Gyöknyelvészet 189 old.). A finnben nincs is más, tehát a B/V változó hang V-je ugyancsak hiányzik belőle. Ennek bizonyítása például az, hogy az FN nyelvészetben nincs B/V hangváltozás. <i>A magyar víz szó abszolút kozmopolita, tehát nemcsak finnugor eredetű.</i>			

A cikk következő alcíme: **Látszólagos kivételek.** Arról van szó, hogy a FN szerint a K/H változásnak általánosnak kellene lennie – s hogy mégsem az, annak (szerintük) mi az oka? Szerintük akkor változik a szókezdő K a magyarban H-ra, ha a K-t hátul képzett (mély) magánhangzó követi. Ha viszont elől képzett (magas), akkor a szókezdő hang a magyarban is K marad. Ez ugyan nem ok, csak egy észrevétel, de azért kövessük:

magyar M	finn F	hasonló magyar	rokonság
kanúia=megalázkodó	bitte/német/ = kérem		
kunyerál	pyytää = kér		
kore = szólít, hív	kore = letérdel K/Ch	károg	az e torok magánh.
kér	kerjätä = kéreget, koldul	köröjete: körbejáró	MFH
A kér és a finn kerjätä mindketten a KR gyök származékai, ezért távoli ugyan, de rokonszavak. <i>Az e magas magánhangzó – a FN nyelvészet feltétele teljesül.</i>			
ta-chrich = tekercs	korech = rácsavar		
kerít-körít	keriä = felteker, kiertiä = csavar, körülvesz		
korech = rácsavar	koár = homorú		
kéreg	kaarna, kuori=fa-, kéreg		MFH
A finn keriä és a héber korech rokonszavak. Azonban a finn kéreg = kaarna, kuori, és nem az, amit a cikkben megadtak. <i>A feltétel tehát nem teljesül: tévedés vagy csalás?</i>			
gargaret = gége	gargir = bogyó K/Ch-G		
kerék	kieriä = gurul	köröz	
krúv = káposzta	kirker = körtáncot jár		
kerek /ker-ített/	kierokieri = kerek	körkörös /milyen?/	MFH
<i>A kerek, kerék mind a három nyelvben rokonszó. A kierokieri szintén i-re végződik, tehát melléknév. Itt magánhangzó illeszkedés magyarázza a magas hangot. Az FN szabály teljesül, de az ok ismét a melléknévi, vagyis archaikus nyelvtani szerkezet.</i>			
kaszúah = nyesett	kaszúah = nyesett K/Ch	kaszuf=ezüstös	az új héber Sz
keszeg /lapos/	keszeg=lahna, laiha = sovány	küsz /hal/	MFH
<i>A keszeg mindhárom nyelven rokonszó. A finn keso: „apróhal-féle” szót nem találtam a szótárban. A szó mélyebb értelme: ez a hal lapos, vékony. A FN nyelvészet feltétele teljesül.</i>			

kid=szerencsétlenség	koev=fájó, korem=felhalmoz	K/Ch	
kígyó	kyy /kú/=vipera, kääreme=kígyó /körbecsavart/		MH és FH
A kígyó és a hálált okozó kyy=vipera, a hasonló jelentés ellenére sem rokonszavak. A kígyó finn neve ugyanis: kääreme. Így az FN feltétele sem teljesül.			
kavúa = állandó, rögzített		régi K	
kő /kövi☺/	kivi = kő		MFH
A kő mindhárom nyelven rokonszó. Az i-re végződő finn szó ismét melléknév-alakú főnév. A FN feltétel teljesül, de az ok megint az archaikus nyelvtani szerkezet.			
konen /kin/ = sirat		régi K	
könny /konen-i: sirató/	kyynel /künel/ = könny		MFH
A könny mindhárom nyelven rokonszó. Az FN feltétele teljesül.			
A finn és a héber szó (mit csinál?): láthatóan igék. Az igék azonban eredetileg – s ezt a héberből tudjuk, amely máig őrzi az archaikus szerkezetet – melléknévi igenevek voltak. Pl: ani oved=én /milyen?/ dolgozó. Tehát esetünkben az 'i'-hez igazodó magánhangzó illeszkedés „emeli fel” a mély (a, o) magánhangzókat – magas (i, ö, ü) magánhangzóra.			
A hegy, a hegye és a hím.			
hár = hegy lágy H	orem = felhalmoz	torokhangú 'o'	
hegy /hedj, hegyezd/	wuori = hegy /vár/	U/O/W	FH
A hegy sem a finn wuorinak, sem a héber hár-nak nem rokonszava.			
hod, had = hegye, -s	karkóv = a pereme 2 K/Ch		
hegy/e/	kärki = hegye, csúcsa		MH és FH
A hegy/e/ nem rokonszava a finn kärki-nak, de a héber hod-had-nak igen.			
hará= terhes /nőstény/ lágy H	koves=meghódít /hím/ K/Ch		
hore = nemző /hím/	finn: kiiwas=heves, indulatos		
here /hím/	finn: kiwes = here /hím/		MH és FH
A here és a finn kiwes nem rokonszavak, de külön az MH és FH – azok.			

A funnugor nyelvészet szerint, idézek: „a magánhangzók sokkal szeszélyesebben fejlődnek, mint a mássalhangzók”. Ez a kijelentés szintén trükkösködés. A magánhangzók nem szeszélyesek, és a flektálásuknak is mindig megvan az oka. A magas magánhangzó magassal, a mély a mélyel azért párosult, hogy a nyelv kihangsúlyozza a szó milyenségét (a szófaját). A magánhangzó illeszkedés nemcsak a finnugor, hanem a legtöbb ragozó, sőt a sémi nyelvekre is jellemző. A héberben is fennmaradt és midaddig működik, amíg az a szó éppen nem flektál.

A cikkből: „**Nemcsak a hangalak változik**” ...a párba állított szavak jelentése, sőt, szófaja... különbözik”. Válasz: A ragozatlan alapszavaknak egy nyelven belül is tucatnyi jelentésük lehet – a szófajok azonban csak az újkorban különültek el. Az ősi nyelveknél még nincs értelme szófajokról beszélni. A 3000 évesnél ősbibb alapnyelveknél tehát értelmetlen dolog a mai nyelvtanok figyelembe vétele. (Az archaikus nyelvtanokkal pedig – a gyöknyelvészeten kívül – senki nem foglalkozott még.)

A gyök-(tő)szavak hangalakjának jelentései a gyökváz közös értelmén belüliek maradtak – de többé-kevésbé differenciálódtak is. Pl. a KR gyökváz értelme a **körözés**. Nézzük egyenként: a **kar** át-köröl. **Kár**: a vadállat, vagy harci egység köröz, veszteséget fog okozni. A **ker**/-t/ köralakú. **Kér**: köröz, de nem támad, csak kunyerál. **Kir**/-ály/: körönös-koronás. **Kor**: élet-kör születéstől a halálig. **Kór**: körbevette, nincs menekvés. **Kör**. **Kúr**: köralakú lyukat fúr.

Egy pillantás a cikkre: A szlengben újabban „nagyszerű” értelemben megjelenő király-sirály párhuzamot a történeti nyelvészet példájaként felhozni... a jelzőimet megtartom magamnak.

A cikkből: „**A rokonított finn és magyar szavak** közötti jelentésbeli különbségek... ha figyelembe vesszük az eltelt időt.” Válasz: Az eltelt időnek a gyökök felénél semmi jelentősége nincs. Az emberi beszédben leutánzott természeti hangok a legtávolibb (sokmillió éves) őskortól változatlanok. A gyökvázak pedig velünk született mentális reprezentációk, amiknek az értelmét nem kell megtanulnunk, mert magunktól is tudjuk. Kb. 300 természet-utánzó gyök értelmével születünk együtt. Még az újabb rokonhangok is (amelyek azért mind több, mint 6000 évesek) többnyire rokonértelmű gyököket képeznek az ősgyökökkel. (Igaz, hogy már nem mindig – vagy nem pont ugyanazokat az értelemeket.) Mivel azonban a rokonhangok is megvannak már a sumér-akkád ékírásban, mindez sem sokat számít. Ezért, az IND-FN nyelvészettel ellentétben, 6000 év eltelte egyáltalán nem volna akadálya a korábbi év(tíz)ezredekre kiterjedő nyelvészeti kutatásoknak.

Biztos, ami biztos – a cikkből: „...ha a nyelvek nagyon régen váltak szét, akkor mindegyikből nagyon sok régi szó elvész...”, „A nyelvtudomány tapasztalata alapján ez a nyelvek elválása után hat-hétezer évvel következik be. A nyelvek ennél régebbi rokonságát tehát nem bizonyíthatjuk.” Ezt állítja az IND-FN nyelvészet. Válasz: **a nyelvtudománynak nincs ilyen tapasztalata, és nem is lehet.** 6000 évvel ezelőttről csak kőbevésett rovásjellegű, számoknak vagy rövid szavaknak megfeleltethető jeleket ismerünk, de megfejtésük azoknak sincs. A 20-35.000 éves barlangrajzokon sem találtak összefüggő írást – s természetesen hangfelvételek sincsenek. A gyöknyelvészet alapfelfogása az, hogy a természeti hangok utánzásából származó gyökvázak bármilyen régiek (több millió évesek) is lehetnek és azóta is mindig ugyanazt az értelmet hordozzák.

Módszeresen Erről már volt ugyan szó: „A magyar szóbeljei Z-nek csak akkor feleltethetjük meg a finn S-t, ha 'i' áll utána: erre is csak a finn nyelvtörténetet vizsgálva jöhetünk rá.” Mesebeszéd. Az okot már megadtuk, hogy az S az ősi T-t váltotta fel, s az archaikus nyelvtanok kora is az újkori már. Tehát ez nem a finnugor nyelvek kiváltsága, hiszen pl. a héber is 'i'-vel képez mellékneveket: cva-i = hadi, cdad-i = oldalsó, did-i (arám) = enyém (a cici). Mondjunk példákat a Z-s szavakra is? Haze = mell / haz-i-já = melltartó, lúz = eltér, letér / loaz-i = idegen nyelvű, ráz = titok / raz-i = titkos.

Mi a rekonstrukció? A cikkből: „Fontos azonban tudni, hogy a nyelvek rokonságának megállapításához nem szükséges az alapnyelv rekonstrukciója.” „A szókezdő finn P-nek a magyar F felel meg... (de) nem kell feltétlenül tudnunk...hogy eredetileg P vagy F volt-e a szavak elején.” **Csalás.** A FN nyelvészei nagyon jól tudják, hogy a „magyar-mínusz” finnugor nyelvekből mind a mai napig hiányzik az F. **Tudják, hogy a P volt előbb. Azt is tudják, hogy visszafelé, az F, soha nem változik P-re.**

magyar M	finn M	hasonló magyar szó	rokonság
efi = faág, af = harag /fúj rá/, puh = fúj			
fa	puu = fa		
po=itt, af=orr /fúj/	pe=száj, pia=bögg	efi=leszármazási ág	
fő-fej/e/	pää/pee/ = fej	fi-fia	MFH
A P/Fx gyök (x bármilyen magánhangzó) jelentése: felemelkedő, bozontos, fújó (fej, fa). Ez a „felemelkedő” ősfogalom nemcsak e három, hanem nagyon sok nyelvben megvan.			
pozer = szétszór	poser = elolvad		
facsar	pusertaa=nyom, présel	pazarol	MH és FH
A facsar és a puserta esetleg távoli rokonszavak.			
pag = megdermed	paál = megtette		

fagy /fadj/	paleltua = meg-, fagy		MH
<i>A cikkben megadott palaa-nak nincs köze a „fagy”-hoz – és a paleltua sem rokonszava.</i>			
pugál = érvénytelen	píja = szopóka		
fagy-al?	paju = fűzfa		MH?, FH
<i>A fagyal és a paju nem rokonszavak. A fagyalt sem a finn, sem a héber szótárban nem találtam meg. A fűzfa vízparti növény, tehát a paju távoli rokonszava a héber pijá-nak. Ha a fagy-alra „érvénytelen” a fagy, akkor a paju is lehet távoli rokonszava a héber pugál-nak.</i>			
pokéa = elpattan	pakuk = bedugaszolt		
pikuj = fakadás	pikuj = fakadás		
fakad	pakkuu = fakad		MFH
<i>A fakad egyértelműen rokonszó mindhárom nyelvben. S akkor a héber is finnugor nyelv?</i>			

Krizsa Katalin, 2014, április 28 – május 22.